

TAHUD Yeterlilik Kurulu

Sayın Editör,

Uzmanlık Derneğimizin yayın organı olan "Türkiye Aile Hekimliği Dergisi"nin tüm zorluklara karşın, 8 yıldır her sayıda giderek gelişmesi ve daha düzenli yayınlanmasından bir aile hekimi olarak mutlu olmakta ve gurur duymaktayım. Bu konuda emek veren tüm arkadaşlarıma, şahsınızda teşekkür ediyorum.

Ben, uzmanlık dernekleri yeterlilik kurulları ve Türkiye Aile Hekimliği Yeterlilik Kurulu hakkında bazı gelişmeleri paylaşmak istiyorum.

Bilindiği gibi; klasik uzmanlık eğitimindeki usta-çırak ilişkisi yerini artık öğrenen ve öğretene denetleyen akredite eğitim sistemlerine bırakmaktadır. Bu sistemlerde, eğitim kurumlarının altyapı olanakları ve eğiticilerin nitelikleri tanımlanmakta ve her bir uzmanlık dalı için belli ölçütler getirilmektedir.

Batıda uzmanlık eğitiminin belirlenmiş ölçütlere göre planlanması, programlanması ve standardizasyonu, uzmanlık derneklerinin "board" tanımlaması altında, uzmanlık eğitimi "yeterlilik" kurulları tarafından gerçekleştirilmektedir.

Yeterlilik kurullarının ana amacı; tıpta ana dal ve yan dallardaki uzmanlık eğitim düzeyinin yükseltilmesi, standartların saptanması, eğitimde program, altyapı ve insan gücü yeterliliğinin belirlenmesi ve niteliğinin iyileştirilmesidir. Bu eğitimi alan uzmanlık öğrencilerinin belirlenen asgari eğitim standartlarında uzmanlık eğitimini tamamlayıp tamamlamadığı değerlendirilir ve sınanır. Bu çalışmaların tümü sonuçta; sağlık hizmetlerinin niteliğini arttırmaya yöneliktir.

Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) 1940'lardan bu yana board tanımlaması altında uzmanlık dallarının yeterlilik uygulaması yapılmaktadır. Bu uygulama ve sınavların hiç bir yasal zorunluluğu olmamasına karşın, yeterlik belgesi olmayan uzman sağlık kurumlarında çalışmamaktadır. ABD'yi takiben, benzer uygulama Avrupa'da da başlamış ve gelişmektedir.

Sonuçta; sağlık hizmetlerinde niteliğin gelişmesini sağlayan bu sistem; gönüllülük esasına dayanmasına kar-

şın, bir çok ülkede kazandığı prestij ile yasalar üstü bir etkinliğe sahip olabilmektedir.

Son yıllarda ülkemizde de bu alanda önemli gelişmeler yaşanmaya başlandı. Bazı uzmanlık derneklerinde eğitimler sorgulanıp, altyapı olanakları ve eğiticilerin nitelikleri konusunda ölçütlerin getirilmesi için çalışmalara başlandı. Ülkemizdeki bazı uzmanlık dernekleri bu konuda çok ileri düzeylere ulaşırken, bazılarında ise henüz çalışmalar başlamadı.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) bu aşamada; uzmanlık dernekleri yeterlilik kurullarının standardizasyonunu oluşturmak ve yükseltmek, kurullarını henüz oluşturamamış derneklerin motivasyonunu sağlamak, yeterlilik kurullarının altkurulları için gerekli insan gücü yetiştirilmesi çalışmalarına katkıda bulunmak amacı ile çalışmalara başladı ve TTB-UDKK'ya (Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu) bağlı olarak UYEK (Ulusal Yeterlilik Komitesi) oluşturuldu. TTB-UDKK-UYEK toplantılarına, ülkemizde TTB'nin saptadığı 34 uzmanlık derneğinden 23'ü katıldı, bunlardan biri de TAHUD idi. Bu toplantılarda yeterlilik kurullarının durumu saptanarak, belirlenen amaçlar doğrultusunda çalışmalara başlandı.

Ülkemizde Yeterlilik Kurulu çalışmalarına ilk başlayan uzmanlık derneklerinden birisi olan TAHUD'da çalışmalar 10 yıla yakın bir süredir, farklı tempolarda sürmektedir. Bu konu ile ilgili benim hatırladığım kilometre taşlarından biri; 23-25 Mayıs 1997 tarihlerinde İzmir'de düzenlenen 3. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi öncesi Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı'nda Yeterlilik Kurulumuzun mevzuatı ile ilgili düzenlediğimiz toplantı idi. 1997 yılının aynı zamanda Dergimizin de doğum yılı olduğuna dikkati çekmek istiyorum.

O dönemlerde yapılan çalışmalar sonucu hazırlanan Yeterlilik Kurulumuzun Yönetmeliği 6 Aralık 1998'de kabul edilerek, yürürlüğe girmiştir. Yürürlükteki mevzuatımıza göre; Türkiye Aile Hekimliği Yeterlilik Kurulu, TAHUD'un mezuniyet sonrası aile hekimliği eğitimini düzenlemek amacıyla oluşturduğu bir yan kuruluşu olup,

işlemlerinde kendi yönetmeliği içerisinde kalmak kaydıyla tamamen bağımsız ve sivil bir kuruluştur. Yeterlilik Kurulu'nun organları: Genel Kurul, Yürütme Kurulu ve Hakem Kurulu olup, kurulun sekreteryası dernek genel sekreterliği tarafından yürütülür. (Yönetmeliğimizin tam metni, aile e-grubunun files bölümünde yer almaktadır)

Yönetmeliğimizin hazırlanmasını takip eden yıllarda, Yeterlilik Kurulumuz ile ilgili çalışma temposunun düşmesi üzerine; tekrar canlandırma ve aksayan genel kurul sürecinin başlaması için, 30 Kasım 2002'de TAHUD Genel Kurulu yönetmeliğimizin bazı maddelerini değiştirmiş, 5 Ekim 2003'de TAHUD-MYK, MYK dışından geçici yeterlilik kurulu başkanı atanmış ve kurulumuz ile ilgili normal seçim süreci işletilmeye başlamıştır.

Yeterlilik Kurulumuz mevzuatı gereğince hazırlıklar yapılmış ve Bursa'da düzenlenen 6. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi'nde, 6 Mayıs 2004 tarihinde yapılan, 1. Olağan Genel Kurul'da yürütme kurulu ve hakem kurulu için seçim yapılmıştır. Seçim sonucu kurulların, ülkemizin 10 ayrı ilinde görev yapmakta olan aile hekimlerinden oluşması, aile hekimlerinin ülkemizdeki dağılımı, disiplinin sahiplenilmesi ve geleceği açısından önemli bir gösterge idi.

Seçilen kurullar görev dağılımı yaparak çalışmalarına başlamış, 9 Mayıs 2004 ve 12 Haziran 2004 tarihlerinde TTB Merkez Konseyi'nde düzenlenen toplantılarda uzmanlık derneğimiz temsil edilmiştir.

3 Temmuz 2004 günü Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi'nde ve 20 Eylül 2004 günü İstanbul Marmara Üni-

versitesi Haydarpaşa Kampüsü'nde düzenlenen toplantılarda, Yeterlilik Kurulumuzun;

- * Aile Hekimliği Çekirdek Müfredat ,
 - * Eğitim Değerlendirme (Akreditasyon),
 - * Sınav ve Sertifikasyon
- komisyonları oluşturulmuştur.

Ayrıca; Yönetmeliğimizin terminolojik değişiklik ile yönergeye çevrilmesi ve daha verimli çalışma ortamı sağlamak için düşünülen değişiklik önerilerinin Kasım 2004'de yapılması planlanan TAHUD Genel Kurulu'na sunulması için hazırlıklara başlanılmıştır.

Konu ile ilgili olarak çok merak edilen board sınavları ile ilgili olarak ise; Yeterlilik Kurulumuz; öncelikle, alt yapının hazırlanmasının uygun olacağı görüşündedir. Bazı uzmanlık derneklerinde, çekirdek müfredat programı oluşturulmadan, asistan karneleri hazırlanmadan sınav yapılmasının sorunlara yol açmış olması nedeni ile bu konuda önce hazırlıklarımızı tamamlamayı düşünüyoruz.

Yeterlilik Kurulumuz ülkemizdeki tüm aile hekimlerini temsil etmenin bilinç ve sorumluluğu ile her toplantısından sonra gelişmeleri ve alınan kararları aile e-grubu ile paylaşmaktadır. Konu ile ilgili tüm aile hekimlerinden gelen öneriler değerlendirilmekte ve yanıtlanmaktadır. Arkadaşlarımızın bu konuda; iunluog@ogu.edu.tr adresine görüş ve önerilerini yazmaları kurullarımızın daha verimli çalışmasına katkıda bulunacaktır.

Saygılarımla.

Doç. Dr. İlhami Ünlüoğlu
TAHUD Yeterlilik Kurulu Başkanı